

Candle Lighting for RH הדלקת נרות לראש השנה RH

ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם, אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר של יום טוב.

ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה

הי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבותי, שתחונן אותי ואת בעלי (ואת בני ואת אבי ואת אמי) ואת כל קרובי, ותתן לנו ולכל ישראל חיים טובים וארכים, ותזכרנו בזכרון טובה וברכה, ותפקדנו בפקדת ישועה ורחמים, ותשפין שכניך בתוכנו, וזכנו לגדל בנים ובני בנים חכמים ונבונים, אוהבי ה', יראי אלקים, אנשי אמת זרע קדש, בה' דבקים, ומאירים את העולם בתורה ובמעשים טובים, ובכל מלאכת עבודת הבורא. אנא שמע את תחנוני, בזכות שרה ורבקה ורחל ולאה אמותינו, והאר נרנו שלא יכבה לעולם ועד והאר פניך ונושעה, אמן.

Greetings exchanged on the first night of RH, after Maariv

to one male:

לשנה טובה תכתב ותחתם לאלתר לחיים טובים ולשלום

to one female:

לשנה טובה תכתבי ותחתמי לאלתר לחיים טובים ולשלום

to males or mixed group (and commonly used for female plural too):

לשנה טובה תכתבו ותחתמו לאלתר לחיים טובים ולשלום

"traditional" (but possibly obsolete?) for females (plural)

לשנה טובה תכתבנה ותחתמנה לאלתר לחיים טובים ולשלום

From the first morning of Rosh HaShana through Yom Kippur,
the traditional greeting is day

גמר חתימה טובה

Kiddush for Rosh Hashana

סבְּרֵי מֶרְנָן וְרַבְּנָן וְרַבּוּתֵי

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגָּפֶן.

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל עַם וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל לְשׁוֹן
וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו. וְתַתֵּן לָנוּ ה' אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם הַזְּכוֹרוֹן הַזֶּה, יוֹם תְּרוּעָה
מִקְרָא קֹדֶשׁ, יִזְכֵּר לִיציאת מצרים. כִּי בָנוּ בְּחִרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדְּשָׁתָּ מִכָּל־הָעַמִּים
וְדִבַּרְתָּ אִמַּת וְקָיָם לְעַד. בְּרוּךְ אַתָּה ה', מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, מִקְדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזְּכוֹרוֹן:

Both Nights

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁחֵינּוּ וְקִיָּמְנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה.

Kiddush for Rosh Hashana Day

(אֵלֶּה מוֹעֲדֵי ה' מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ, אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם)
וְיִדְבֵּר מִשֵּׁה אֶת מוֹעֲדֵי ה', אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. תִּקְעוּ בַּחֲדָשׁ שׁוֹפָר
בַּכֶּסֶה לְיוֹם חֲגֵנוּ כִּי חֶק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לְאַלְקֵי יַעֲקֹב.

סבְּרֵי מֶרְנָן וְרַבְּנָן וְרַבּוּתֵי

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגָּפֶן.

The Rosh Hashana 'Seder' סדר ראש השנה

Customs for the night of Rosh HaShana vary from community to community and from family to family. This page is provided as a set of suggestions for those who do not have a fixed custom in their home. Nothing mentioned here is the final word on anything. If you are in doubt about anything, check with your Rav.

After KIDDUSH, wash for HaMotzi and eat from the LECHEM MISHNEH. Some use honey on the challa rather than salt. Some use salt for the HaMotzi and then take another piece of challa with honey. After challa with honey, say:

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו שתתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה

It is appropriate to respond to Y'HI RATZON statements of others with AMEIN, as they are bracha-like.

Since the fruits and vegetables to be eaten as part of the SEDER LEIL ROSH HASHANA are not "normal" components of a meal, they are not covered by the HaMotzi, and need their own brachot, which should be said in accordance with the "rules of brachot" - as follows...

Among the fruits of trees, one should say the bracha on the fruit with the highest priority: [1] Olive, [2] Date, [3] Grape, [4] Fig, [5] Pomegranate, [6] your favorite among fruits not of SHIV'AT HAMINIM, [7] a whole fruit, rather than a piece, [8] larger piece. This list does not imply that all these fruits [1]-[5] are part of your Leil Rosh HaShana Minhag; the full list of priorities is provided to cover any situation.

ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם, בורא פרי העץ.

Among vegetables, make the bracha on what you like best. Between HaEitz and HaAdama, HaEitz will usually be said first, unless you have a HaAdama that you like better than any of the fruits, in which case, HaAdama will precede HaEitz (even over 7-Minim).

ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם, בורא פרי האדמה.

If one or more fruits require an epigdy, they will be covered by the epigdy of Kiddush, if they are on the table at the time. Otherwise, one additional epigdy should be said (even if there are more than one fruit that "need" it).

When all brachot are taken care of, many eat a slice of (sweet) apple dipped in honey. The Y'HI RATZON above can be repeated for the Apple & Honey.

From this point on, whichever of the items on the next page that you have - to eat (or even to just be on the table), say the appropriate Y'HI RATZON.

For RUBIYA (black-eyed peas):

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו שירבו זכויותינו

For KARTI (leek):

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו שייכרתו שונאינו

For SILKA (beets or mangold):

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו שיסתלקו אויבינו

For DATES:

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו שייתמו שונאינו

For KARA (type of squash, pale green):

some say this for carrots - play on words גזר

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו שיקרע גזר דיננו, ויקראו לפניך זכויותינו

For POMEGRANATE:

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו שנרבה זכויותינו כרימונו

If one eats FISH on Leil Rosh HaShana, say the following:

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו שנפרה ונרבה כדגים ושלא תהא עין הרע שולטת בנו כדגים הללו שאין עין הרע שולטת בהם

Some place the HEAD of a ram or fish on the table and say:

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו שנהיה לראש ולא לזנב

If one eats the meat of a sheep (preferably a ram), he says:

יהי רצון שתזכר לנו אילו של יצחק

Tashlich

After mincha, there is a custom of תשל"ך, where one goes to the river and recites verses pertaining to תשובה from (ז:ט) ספר מיכה¹. There are various reasons for this custom including the fact that the מדרש teaches that the שטן tried drowning אברהם in a river on the way to the עקידה and we want to remind ourselves of אברהם's determination and devotion² (and learn from it). If there is no river nearby, you can recite it on water in a well³ or even on a cup of water⁴.

מי קל כמוך נושא עון ועובר על פשע לשארית נחלתו לא החזיק לעד אפו כי חפץ חסד הוא: ישוב ירחמנו יכבוש עונותינו ותשליך במצלות ים כל חטאתם: תתן אמת ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם:

מן המצר קראתי קה ענני במרחב קה ה' לי לא אירא מה יעשה לי אדם ה' לי בעוזרי ואני אראה בשנאי טוב לחסות בה' מבטח באדם טוב לחסות בה' מבטח בנדיבים:

הִנְנִי צְדִיקִים בְּה' לִישָׁרִים נְאוּה תְהִלָּה: הוֹדוּ לַה' בְּכִנּוּר בְּנִבְל עֲשׂוֹר זְמֵרו־לוֹ: שִׁירו־לוֹ שִׁיר חֲדָשׁ הִיטִיבוּ נֶגֶן בְּתְרוּעָה: כִּי־יִשָׁר דְּבַר־יְהוָה וְכָל־מַעֲשָׂהוּ בְּאֱמוּנָה: אֲהַב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט חֶסֶד ה' מְלֵאָה הָאָרֶץ: בְּדַבַּר ה' שָׁמִים נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּיּוֹ כָל־צְבָאִם: כִּנְס כְּנֹד מִי הַיָּם נִתָּן בְּאַצְרוֹת תְּהוֹמוֹת: יִירָאוּ מֵה' כָּל־הָאָרֶץ מִמֶּנּוּ יִגּוּרוּ כָל־יִשְׁבֵי תֵבֵל: כִּי הוּא אֱמַר וַיְהִי הוּא־צִוָּה וַיַּעֲמֹד: ה' הַפִּיר עֲצַת־גּוֹיִם הַזֵּינָא מַחֲשָׁבוֹת עַמִּים: עֲצַת ה' לַעֲוֹלָם תַּעֲמָד מַחֲשָׁבוֹת לְבוֹ לְדָר וְדָר: אֲשַׁרְי הַגּוֹי אֲשֶׁר־ה' אֶלְקֵיו הֵלֵם | בְּחָר לְנַחֲלָה לוֹ: מִשְׁמִים הִבִּיט ה' רְאָה אֶת־כָּל־בְּנֵי הָאָדָם: מִמְכּוֹן־שִׁבְתּוֹ הַשְׁגִּיחַ אֶל כָּל־יִשְׁבֵי הָאָרֶץ: הַיַּצֵּר יְחַד לִבָּם הַמְבִּיין אֶל־כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם: אִין־הַמְלִיךְ נוֹשָׁע בְּרַב־חֵיל גְּבוּר לֹא־יִנְצַל בְּרַב־כַּח: שְׁקַר הַסּוֹס לַתְּשׁוּעָה וּבְרַב חֵילוֹ לֹא יִמְלֹט: הִנֵּה עֵין ה' אֶל־יְרֵאָיו לְמִינְחָלִים לְחֶסֶדּוֹ: לְהַצִּיל מִמּוֹת נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם בְּרַעֲב: נַפְשֵׁנו חֲפְתָה לַה' עֲזָרְנוּ וּמִגִּנְנוּ הוּא: כִּי־בוֹ יִשְׁמַח לְבַנּוּ כִּי בָשָׂם קִדְשׁוֹ בְּטַחְנוּ: יְהִי־חֶסֶדְךָ ה' עֲלֵינוּ כְּאֲשֶׁר יַחֲלֵנוּ לְךָ:

לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי, כי מלאה הארץ דעה את ה' פמים לים מכסים:

לְדוֹד מִזְמוֹר לַה' הָאָרֶץ וּמְלוֹאָה תֵבֵל וַיִּשְׁבִי בַּה': כִּי־הוּא עַל־יַמִּים יִסְדָּה וְעַל־נְהוֹת יִכּוֹנְנָה: מִי־יַעֲלֶה בְּהַר־ה' וּמִי־יָקוּם בְּמִקּוּם קִדְשׁוֹ: נְקִי כַפַּיִם וּבֵר־לִכְבָּב אֲשֶׁר | לֹא־נִשְׂא לְשׂוֹא (נַפְשׁוֹ) נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׁבַּע

1 רמ"א תקפג ב

2 משנ"ב תקפג סק"ח

3 כף החיים סימן תקפג סק"ל

4 הליכות שלמה (פ"א ארחות הלכה הע' 17)

למַרְמָה: יִשָּׂא בְרִכָּה מֵאֵת ה' וְצִדְקָהּ מֵאֱלֹקֵי יִשְׁעוֹ: זֶה דוֹר (דרשו) דִּרְשׁוּ מִבְּקָשֵׁי פְּנִיךָ יַעֲקֹב סֵלָה:
שָׂאוּ שְׁעָרִים | רֵאשִׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מִלֶּךְ הַכְּבוֹד: מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד ה' עֲזָזוּ וּגְבוֹרוּ ה' גְּבוֹר
מִלְחָמָה: שָׂאוּ שְׁעָרִים | רֵאשִׁיכֶם וְשָׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מִלֶּךְ הַכְּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד ה' צְבָאוֹת
הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סֵלָה:

אֱלֹקֵינוּ וְאֱלֹקֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ, טוֹב וּמְטִיב הַדְּרֵשׁ לָנוּ, שׁוֹבֵה אֱלֵינוּ בְּהַמוֹן רַחֲמֶיךָ בְּגִלְגַּל
אֲבוֹת שְׁעָשׂוּ רְצוֹנְךָ, בְּנֵה בֵיתְךָ בְּבִתְחִילָה וְכוּנֵן בֵּית מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוּנֵנוּ, וְהִרְאֵנוּ בְּבִנְיָנוּ וְשִׁמְחָנוּ בְּתַקּוּנוֹ,
וְהִשָּׁב שְׂכִינְתְּךָ לְתוֹכֵנוּ, וְהִשָּׁב כְּהַנִּים לַעֲבוֹדָתָם וְלוֹוִיִּם לְשִׁירָם וּלְזַמְרָם, וְהִשָּׁב יִשְׂרָאֵל לְנֵוִיהֶם, וּמִלֵּאָה
הָאֲרָץ דַּעֲהָ אֶת ה' לִירְאָה וּלְאַהֲבָה אֶת שְׁמֶךָ הַגְּדוֹל הַגְּבוֹר וְהַנּוֹרָא אֲמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן

כָּל כְּלֵי יוֹצֵר עֲלֶיךָ לֹא יִצְלַח, וְכָל לְשׁוֹן תְּקוּם אֶתְךָ לְמִשְׁפַּט תְּרַשִּׁיעִי, זֹאת נְחַלַת עַבְדֵי ה' וְצִדְקָתָם מֵאֵתִי
נְאֻם ה':

לֹא יִרְעוּ וְלֹא יִשְׁחִיתוּ בְּכָל הַר קִדְשִׁי, כִּי מִלֵּאָה הָאֲרָץ דַּעֲהָ אֶת ה' כַּמִּים לִים מַכְסִים:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמֵקִים קְרִיאַתִּיךָ ה': ה' שְׁמְעָה בְּקוֹלִי תְהִינֶנּוּ אֲזַנֶיךָ קִשְׁבוֹת לְקוֹל תְּחַנּוּנֵי: אִם עֲוֹנוֹת
תִּשְׁמַר קָה ה' מִי יַעֲמֵד: כִּי עֲמַד הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּנְרָא: קוֹיִתִי ה' קוֹתָה נִפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ הוֹחֵלְתִי: נִפְשִׁי
לֵה' מִשְׁמָרִים לְבַקֵּר שְׁמָרִים לְבַקֵּר: יַחַל יִשְׂרָאֵל אֵל יְה' כִּי עִם ה' הַחֲסֵד וְהַרְבֵּה עֲמוֹ פְדוּת: וְהוּא יַפְדֶּה
אֶת יִשְׂרָאֵל מִכָּל עֲוֹנוֹתָיו:

שִׁיר לְמַעֲלוֹת אֲשָׁא עֵינֵי אֶל-הַהַרִּים מֵאִין יָבֹא עֲזָרִי: עֲזָרִי מֵעַם ה' עֲשֵׂה שְׁמִים וְאֲרָץ: אֶל-יִתְּן לְמוֹט
רִגְלֶךָ אֶל-יָנוּם שְׁמֶרְךָ: הִנֵּה לֹא-יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: ה' שְׁמֶרְךָ ה' צִלְךָ עַל-יָד יְמִינֶךָ: יוֹמָם
הַשֶּׁמֶשׁ לֹא-יִכְפֹּה וְיָרַח בְּלֵילָה: ה' יִשְׁמָרְךָ מִכָּל-רָע יִשְׁמָר אֶת-נַפְשְׁךָ: ה' יִשְׁמָר-צִאתְךָ וּבּוֹאֶךָ מֵעַתָּה
יַעַד-עוֹלָם:

Say this pasuk 7 times

לְעוֹלָם ה' דְּבַרְךָ נִצָּב בְּשָׁמַיִם:

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ עַל יְדֵי הָאֶרֶץ תִּיקוּנִים עֵתִיקָא קְדִישָׁא דְעֵתִיקִין שְׁבָאֲרִיךָ דְזָעִיר יַכְבְּשׁוּ
רַחֲמֶיךָ אֶת פְּעֻסָּךְ, וְיִגְלִו רַחֲמֶיךָ עַל מַדּוּתֶיךָ, וְתִתְנַהֵג עִמָּנוּ בְּמִדַּת הַרְחָמִים, וְתִתֵּן לָנוּ
חַיִּים אַרוּכִים וְטוֹבִים בְּעֶסְקֵי תוֹרָתְךָ וְקִיּוּם מִצְוֹתֶיךָ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ, אֲמֵן וְכֵן יְהִי רְצוֹן: